

NEWSLETTER
PRAWNO-PODATKOWY
DLA CZŁONKÓW KIGPR**AXELO FLASH**

LIPIEC 2023

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI**Trwają konsultacje społeczne dotyczące zmiany Ordynacji podatkowej**

Ordynacja podatkowa to bazowy, można powiedzieć, że najważniejszy akt prawny spośród aktów prawnych dotyczących podatków. Nie tylko reguluje proceduralne prawo podatkowe, lecz także określa odpowiedzialność podatników i wszelkie zasady dotyczące zobowiązań podatkowych.

W związku z zapowiadaną przez Ministerstwo Finansów największą nowelizacją Ordynacji podatkowej od lat, warto przyrzeć się zapowiadany zmianom. Konsultacje społeczne w tym temacie trwać będą do końca sierpnia.

Zapowiadanych **zmian ma być 52, a dotyczyć one będą m.in.:**

- Korekty deklaracji PIT – urzędy skarbowe w toku czynności sprawdzających będą miały możliwość dokonywania automatycznej korekty błędów – o dokonanej korekcie będą informować podatnika, który będzie mógł wnieść sprzeciw. Oznacza to, że podatnik będzie miał prawo weryfikacji poprawionego przez urząd błędu;
- Zwiększenia limitu kwoty, do której osoba trzecia może zapłacić podatek za podatnika z 1000 zł na 5000 zł;
- W sprawach, w których postępowanie dowodowe nie jest konieczne, a zobowiązanie podatkowe nie przekracza kwoty 5000 zł, na wniosek podatnika możliwe będzie wszczynanie postępowania uproszczonego, w ramach którego sprawy mają być załatwiane w terminie 14 dni;
- Odejścia od klasycznej formy postępowań podatkowych w stronę formy uproszczonej dokonywanej w ramach tzw. „kontroli sprawdzających”;
- Nowej ulgi w spłacie zobowiązań – to możliwość umorzenia podatku przed terminem jego płatności;
- Zniesienia obowiązku składania wniosku o zwrot nadpłaty w przypadku korekty zeznania;
- Uszczelnienia systemu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych poprzez m.in. rozszerzenie możliwości dokonywania blokady na nowe kategorie rachunków;
- Wprowadzenia nowych przesłanek zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego;
- Doprecyzowania przepisów o podatkowym następstwie prawnym w odniesieniu do przejęcia lub przeniesienia przedsiębiorstwa podmiotu w restrukturyzacji, o którym traktuje ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym;

- Wprowadzenia kaskadowej odpowiedzialności podatkowej członków zarządu spółki kapitałowej będącej komplementariuszem spółki komandytowej bądź komandytowo-akcyjnej za zaległości tej spółki,
- Możliwości dokonania wymiaru zobowiązania podatkowego spółki kapitałowej wykreślonej z rejestru w trakcie postępowania podatkowego w decyzji orzekającej o odpowiedzialności podatkowej członków zarządu za zaległości tych spółek;
- Wprowadzenia terminu ważności interpretacji podatkowych;
- Zmiany w zakresie opłaty za wydanie interpretacji poprzez ich zróżnicowanie oraz dostosowanie do rodzaju i wielkości wnioskodawcy.
- Doprecyzowania sytuacji, kiedy interpretacje indywidualne mogą być zastąpione objaśnieniami podatkowymi, podawanymi do publicznej wiadomości;
- Wprowadzenia obowiązku elektronicznego występowania z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej dla podmiotów profesjonalnych;
- Wprowadzenia mechanizmu automatycznej waloryzacji wysokości opłaty za wydanie opinii zabezpieczającej;
- Wprowadzenia nowej instytucji – wiążącej informacji klasyfikacyjnej.

Od 1 lipca 2023 r. zmiana ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw

Wprowadzono zmiany dotyczące właściwości organów rozpatrujących odwołania od decyzji naczelnika urzędu celno-skarbowego. Zmiany wprowadziła nowelizacja z 9 marca 2023 roku, obowiązująca od 1 lipca tego samego roku.

Zgodnie z nowymi przepisami, organem właściwym do rozpatrzenia odwołań od rozstrzygnięć wydanych przez naczelnika urzędu celno-skarbowego jest dyrektor izby administracji skarbowej, odpowiedni ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego, który wydał decyzję. Zmiany te obejmują również Ordynację podatkową.

W ramach nowelizacji uchylono przepisy, które wcześniej przewidywały właściwość naczelnika urzędu celno-skarbowego do rozpatrywania w drugiej instancji spraw prowadzonych po przekształceniu kontroli celno-skarbowej w postępowanie podatkowe. Dodatkowo, zmiany zostały wprowadzone w art. 13, art. 141 i art. 220 Ordynacji podatkowej, a także w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej.

W efekcie tych zmian, organem właściwym do rozpatrzenia odwołań od decyzji naczelnika urzędu celno-skarbowego jest teraz dyrektor izby administracji skarbowej, a nie ten sam organ podatkowy.

Przejsięcie na e-paragony i ułatwienia dla podatników – Analiza zmian wprowadzonych przez Slim VAT 3 w prowadzeniu ewidencji sprzedaży

Z dniem 1 lipca 2023 r. weszły w życie zmiany wprowadzone przez pakiet Slim VAT 3, które znacząco ułatwiają prowadzenie ewidencji sprzedaży dla podatników korzystających z kas rejestrujących.

Do tej pory podatnicy byli zobligowani do drukowania dokumentów fiskalnych przy użyciu kas rejestrujących. Jedną z głównych zmian jest **możliwość rezygnacji z obowiązku drukowania dokumentów fiskalnych, takich jak raporty fiskalne i dokumenty нефiskalne. Wyjątkiem od tej zasady są paragony i faktury**, które nadal wymagają wystawienia w postaci papierowej, nie będą przesyłane elektronicznie. Ta zmiana ma związek z adaptacją przepisów do stosowania e-paragonów.

Od 15 września Slim VAT 3 wprowadzi kolejną zmianę, która umożliwi wystawienie dokumentu, czyli paragonu lub faktury, w postaci elektronicznej za zgodą nabywcy. W przypadku wystawienia e-paragonu, nie będzie wymagane podawanie danych osobowych nabywcy. Aby wystawić e-paragon, podatnik będzie mógł skorzystać z systemu teleinformatycznego Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, który będzie pośredniczył przy wydawaniu paragonów fiskalnych w postaci elektronicznej.

Recykling opakowań po napojach

13 lipca 2023 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw, zwany również projektem ustawy o systemie kaucyjnym. Ustawa, po jej przekazaniu Marszałkowi Senatu, została skierowana do Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu, Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisji Środowiska.

Pierwsza z nich zgłosiła poprawki do ustawy dotyczące równoległego prowadzenia zbiórki opakowań w 2025 r. – samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań, zwolnienia kaucji na opakowania jednorazowego i wielorazowego użytku z podatku VAT oraz przyjęcie obowiązkowych poziomów zbiórki odpadów zgodnych z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko, dalej jako: „Dyrektywa SUP”. Komisje Gospodarki Narodowej i Innowacyjności oraz Komisji Środowiska wniosły o przyjęcie ustawy bez poprawek. Na posiedzeniu plenarnym Senatu w dniu 27 lipca zgłoszono wnioski o charakterze legislacyjnym. Z uwagi na powyższe, ustawa została skierowana do Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu, Komisji Środowiska oraz Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności celem ustosunkowania się do przedstawionych wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania. Głosowanie nad projektem ustawy odbyło się 28 lipca. Ostatecznie Senat przegłosował ustawę wraz z ww. poprawkami. **Teraz ustawa trafi ponownie do Sejmu.**

Ustawa określa wymagania związane z utworzeniem i prowadzeniem w Polsce systemu kaucyjnego. Częściowo wdraża do polskiego porządku prawnego przepisy Dyrektywy SUP. **Główne zmiany, jakie przewidziano w projekcie Ustawy:**

- **nałożenie na wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje obowiązku:**
 - selektywnej zbiórki opakowań i odpadów opakowaniowych,
 - odbierania opakowań i odpadów opakowaniowych z punktów sprzedaży, ale także z innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe,
 - transportu opakowań na napoje oraz odpadów opakowaniowych do zakładu przetwarzania,
 - rozliczania kaucji z punktami sprzedaży i zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe,
 - pokrywania kosztów zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych.
- **wprowadzenie minimalnych poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych zgodnych z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko.** Do osiągniętych poziomów selektywnego zbierania wlicza się jedynie opakowania i odpady opakowaniowe selektywnie zebrane w ramach systemu kaucyjnego. W przypadku niedotrzymania ww. poziomów wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje zostanie zobowiązany do wniesienia opłaty produktowej – maksymalna stawka opłaty produktowej dla opakowań wynosi 25 zł za 1 kilogram;
- **wprowadzenie wzoru oznakowania wskazującego na objęcie opakowania systemem kaucyjnym oraz określającego wysokość kaucji** – oznakowanie powinno być wyraźne, widoczne, czytelne i trwałe, kontrastować z tłem oraz znajdować się na etykiecie produktu;
- **nałożenie na wprowadzających lub grupy wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje obowiązku ustanowienia tzw. podmiotu reprezentującego – odpowiedzialnego za utworzenie i prowadzenie systemu kaucyjnego i zawarcia z nim umowy.** Ustawa nie określa limitów względem liczby tworzonych systemów kaucyjnych.
- **na przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni handlowej nie większej niż 200 m²,** w której użytkownikom końcowym są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym zostaje nałożony **obowiązek uczestnictwa w systemie kaucyjnym w zakresie co najmniej pobierania kaucji.** Wspomniany podmiot może również uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie zwracania kaucji oraz zbierania pustych opakowań i odpadów opakowaniowych.
- **przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni handlowej powyżej 200 m²,** w której użytkownikom końcowym są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym, jest obowiązany **uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie co najmniej pobierania i zwracania kaucji oraz zbierania pustych opakowań i odpadów opakowaniowych.**
- **na przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 2000 m²** zostaje nałożony obowiązek prowadzenia na własny koszt, selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych po produktach w opakowaniach, które znajdują się w ofercie handlowej tej jednostki, według rodzajów opakowań, z których powstały odpady, z wyłączeniem opakowań objętych systemem kaucyjnym;

System kaucyjny zostanie wprowadzony z początkiem 2025 r.

Nowelizacja ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej przyjęta przez Sejm

Sejm na posiedzeniu w dniu 13 lipca 2023 r. uchwalił ustawę o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

W toku prac senackich zgłoszono poprawki przewidujące m.in. objęcie ustawą wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni. Głosowanie nad ustawą odbyło się 28 lipca b.r. Senatorowie przegłosowali przyjęcie ustawy wraz z poprawkami. Teraz ustawa trafi ponownie do Sejmu. Celem ustawy jest dalsze wsparcie procesu minimalizacji podwyżek cen energii poprzez zapewnienie odbiorcom stabilnego poziomu cen energii elektrycznej i paliw gazowych oraz zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego państwa.

Poniżej informacja na temat **najważniejszych zmian**:

- podwyższenie limitu zużycia prądu z zamrożoną ceną dla gospodarstw domowych z 2 MWh do 3MWh,
- zwiększenie limitu zużycia energii dla gospodarstw domowych z osobami niepełnosprawnymi (do poziomu 3,6 MWh) oraz rodzin posiadających kartę Dużej Rodziny (do 4 MWh),
- wydłużenie terminu na wykorzystanie zwiększonego limitu - do końca 2023 r. - nawet jeśli przed wejściem w życie znowelizowanych przepisów doszło do przekroczenia limitu obowiązującego przed wprowadzeniem zmian,
- obniżenie od 1 października 2023 r. maksymalnej ceny energii elektrycznej z 785 zł/ MWh do 693 zł/MWh m.in. dla przedsiębiorstw z sektora MŚP, samorządów, jednostek użyteczności publicznej i innych podmiotów wrażliwych objętych dotychczas mechanizmem ceny maksymalnej w wysokości 785 zł/MWh,
- nałożenie na duże podmioty z sektora wydobywania węgla i produkcji koksu obowiązku uiszczania składki solidarnościowej od nadzwyczajnych zysków uzyskanych w 2022 r.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Usługi administracyjne a stawka ryczału

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z dnia 23 czerwca 2023 r., stwierdził, że podatnik może opodatkować przychody z działalności gospodarczej w formie ryczału w wysokości 8,5 % od przychodów ewidencjonowanych dla usług sklasyfikowanych wg PKWiU 81.10.10.0, PKWiU 82.11.10.0, PKWiU 82.99.19.0.

Sprawa dotyczyła byłej przedsiębiorczynie, która zamierzała na nowo podjąć prowadzenie działalności gospodarczej tym razem w zakresie świadczenia usług związanych z administracyjną obsługą biura, polegającą na wykonywaniu rutynowych czynności. Usługi, które przedsiębiorczynie zamierzała świadczyć nie są wyłączone z opodatkowania ryczałtem według ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Wobec powyższego wnioskodawczyni chciała uzyskać odpowiedź na pytanie czy opisana działalność gospodarcza może być opodatkowana ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych stawką 8,5%?

Dyrektor KIS wydał częściowo pozytywną dla wnioskodawczyni interpretację, w której wskazał, iż powinna ona dokonać odpowiedniej klasyfikacji przedmiotu swojej działalności. W uzasadnieniu wskazał, iż świadczenie usług związanych z administracyjną obsługą biura obejmuje swym zakresem wiele czynności, które podlegają pod różny PKWiU i w związku z tym nie wszystkie, będą podlegać stawce ryczału 8,5 %. Zaprezentowane we wniosku działalności sklasyfikowane wg PKWiU 81.10.10.0, PKWiU 82.11.10.0, PKWiU 82.99.19.0. będą działalnościami usługowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, a w związku z tym stawka ryczału, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 5 lit. a ww. ustawy będzie wynosić 8,5% przychodów z działalności usługowej. Usługi zakwalifikowane pod innym PKWiU nie będą mogły skorzystać z takiej formy opodatkowania.

Interpretacja Indywidualna dyrektora KIS z dnia 23 czerwca 2023 r., sygn. 0115 KDIT1.4011.392.2021.10.MST

Wydatki związane z przegranym procesem jako niestanowiące kosztu podatkowego

Zgodnie z interpretacją dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej nr 0112-KDIL2-2.4011.461.2023.1.KP, przedsiębiorca, który przegrał spór sądowy i został obciążony opłatami sądowymi oraz odsetkami, nie może rozliczyć tych wydatków w kosztach uzyskania przychodu. Mimo że przedsiębiorca twierdził, że wydatki te są związane z prowadzonym przez niego biznesem, fiskus uznał, że ponosi on ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej i nie może rekompensować takich wydatków za pomocą przepisów podatkowych.

Fiskus argumentował, że wydatki wynikają z niewłaściwych decyzji przedsiębiorcy lub niedochowania należytej staranności, co jest związane z ryzykiem prowadzenia działalności gospodarczej. Przerzucenie tego ryzyka na Skarb Państwa poprzez uznawanie tych wydatków za koszty podatkowe byłoby nieuzasadnione.

Interpretacja wskazuje, że uiszczenie opłat sądowych i odsetek jest wynikiem działań przedsiębiorcy i nie jest powiązane z typowymi zdarzeniami gospodarczymi, które wpływają na wysokość przychodów z działalności. Ponadto, nie można uznać, że te wydatki zostały poniesione w celu zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów.

Podsumowując, przedsiębiorca nie może uwzględnić w swoich kosztach podatkowych wydatków związanych z przegranym sporem sądowym, opłatami sądowymi oraz odsetkami, ponieważ nie spełniają one kryteriów umożliwiających ich uznawanie za koszty uzyskania przychodu.

Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 29 czerwca 2023 r. 0112-KDIL2-2.4011.461.2023.1.KP

Świadczenie od małżonka może być z PIT

Według dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, jeżeli żona otrzymuje od męża świadczenie na zaspokojenie potrzeb rodziny, ale oboje małżonkowie nie mają wspólności majątkowej, to musi odprowadzać podatek dochodowy od tego otrzymywanego świadczenia. Dyrektor KIS uzasadnił to na podstawie przepisów podatkowych.

W swoim wniosku o interpretację, kobieta wyjaśniła, że otrzymywane pieniądze od męża są przeznaczone na potrzeby związane z opieką nad nieletnimi dziećmi, utrzymaniem domu i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Podkreśliła również, że mąż mieszka z nimi w domu i aktywnie uczestniczy w życiu rodzinnym, co oznacza, że również korzysta z wpłacanych przez siebie pieniędzy.

Jednak dyrektor KIS stwierdził, że kobieta uzyskuje z tego tytułu przychód, który podlega opodatkowaniu. Chociaż świadczenia na podstawie art. 27 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego są normalnie wyłączone z podatku dochodowego (zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 7 PIT), to muszą być spełnione trzy warunki jednocześnie:

- Świadczenie musi być przeznaczone na zaspokojenie potrzeb rodziny.
- Potrzeby rodziny muszą odpowiadać tym, które są określone w art. 27 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.
- Świadczenie musi być objęte małżeńską wspólnością majątkową.

W rozpatrywanej sprawie nie jest spełniony ostatni warunek, czyli brak małżeńskiej wspólności majątkowej. W związku z tym, dyrektor KIS uznał, że wyłączenie z PIT nie ma zastosowania w tym przypadku. Przychód, który kobieta otrzymuje od męża, traktowany jest jako przychód z tzw. innych źródeł i podlega opodatkowaniu według skali podatkowej. W zeznaniu rocznym kobieta będzie musiała wykazać ten przychód i odprowadzić odpowiedni podatek.

Interpretacja indywidualna dyrektora KIS z 13 lipca 2023 r., sygn. 0114-KDIP3-2.4011.460.2023.2.MN

WYROKI SĄDOWE

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego: Hotele zwolnione z podatku od przychodów z budynków

W dniu 4 lipca 2023 roku Naczelny Sąd Administracyjny wydał wyrok o kluczowym znaczeniu dla branży hotelarskiej. NSA orzekł, że usługi hotelowe nie są równoznaczne z usługami najmu ani dzierżawy, dlatego nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od przychodów z budynków. To przełomowe orzeczenie przynosi korzyści dla podatników z sektora hotelarskiego.

Wcześniejsze wątpliwości dotyczyły interpretacji zapisu "innej umowy o podobnym charakterze" w kontekście usług hotelowych. Organizacje podatkowe i sądy administracyjne uważały, że usługi hotelowe można traktować jako umowy najmu lub dzierżawy, co było sprzeczne z poglądem podatników.

Sprawa, która doprowadziła do wyroku, dotyczyła właściciela dwóch hoteli, który świadczył usługi zakwaterowania, żywienia oraz organizacji szkoleń i konferencji. Podatnik argumentował, że jego usługi nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od przychodów z budynków, ponieważ nie można ich zakwalifikować jako umowy podobne do najmu lub dzierżawy.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej oraz sądy administracyjne podzielały przeciwną opinię, twierdząc, że usługi hotelowe mają podobny charakter do umów najmu, ponieważ opierają się głównie na korzystaniu z budynku.

Naczelny Sąd Administracyjny odrzucił jednak stanowisko organu i sądu administracyjnego. Sędzia wskazał, że umowy hotelowe mają zupełnie inny charakter niż najem czy dzierżawa, a sposób dysponowania nieruchomością jest odmienny. Sąd podkreślił również, że odniesienie do innych umów o podobnym charakterze w ustawie podatkowej dotyczy tylko regulacji dotyczących najmu i dzierżawy.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego przynosi znaczną zmianę w dotychczasowym orzecznictwie, korzystną dla podatników z branży hotelarskiej. Oznacza to, że osiąganie przychodów z usług hotelowych nie podlega opodatkowaniu podatkiem od przychodów z budynków.

Koszty odstąpienia od umowy a koszty uzyskania przychodu

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. akt II FSK 68/21 orzekł, iż kara umowna z tytułu odstąpienia od umowy nie jest tym samym, co kara z tytułu wad dostarczonych produktów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w usunięciu tych wadliwości.

Przedmiotowa sprawa dotyczyła przedsiębiorcy, który zawarł umowę na dostarczenie do kontrahenta 2000 t zboża po przeciętnej cenie 136 euro za tonę. Z uwagi na obniżenie cen na rynku związane z pojawieniem się zboża z Ukrainy, zrealizowanie umowy wiązało się ze znaczącą stratą. Z tego względu rolnik doszedł do przekonania, iż korzystniejszym dla niego będzie niedotrzymanie warunków umowy i zapłacenie kar umownych, niż zrealizowanie kontraktu. Przedsiębiorca chciał jednak uzyskać potwierdzenie od organu podatkowego, iż prawidłowo uznaje, że poniesione koszty związane z uiszczeniem kary umownej będzie mógł zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu.

Z argumentacją zaprezentowaną przez przedsiębiorcę nie zgodził się dyrektor KIS, który uznał, że przedsiębiorca błędnie zakłada, iż poniesienie kary umownej było uzasadnionym kosztem, poniesionym w celu zachowania źródła przychodu. Organ podatkowy uznał, że w sprawie zachodzą przesłanki z art. 23 ust. 1 pkt 19 ustawy o PIT który stanowi, iż „nie uważa się za koszty uzyskania przychodów: kar umownych i odszkodowań z tytułu wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług oraz zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad lub zwłoki w usunięciu wad towarów albo wykonanych robót i usług”. Zdaniem fiskusa kara za niewykonanie umowy jest wymienioną w artykule karą za wadliwe wykonanie usługi.

Zarówno WSA w Gdańsku jak i NSA w Warszawie nie zgodzili się ze stanowiskiem dyrektora KIS. Zdaniem sądów art. 23 ust. 1 pkt 19 ustawy o PIT nie wymienia przypadku odstąpienia od umowy, które w przedmiotowej sprawie miało miejsce, wobec czego nie można uznać, iż kara za niewykonanie umowy jest karą za wadliwe wykonanie usługi. NSA w uzasadnieniu zwrócił również uwagę, iż przedsiębiorca miał prawo do odstąpienia od wykonania umowy z racji nadzwyczajnej zmiany sytuacji przewidzianej w art. 3571 kodeksu cywilnego.

Wyrok NSA w Warszawie z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. akt II FSK 68/21

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie zastosowania podatku

W środę 19 lipca 2023 r. Naczelny Sąd Administracyjny wydał dwa kolejne korzystne dla podatników wyroki w sprawie wiążących informacji stawkowych (WIS).

Sprawy były podobne. W jednej chodziło o organiczno-mineralny stymulator wzrostu roślin, a w drugiej o preparat podnoszący efektywność stosowania właściwych środków ochrony roślin. Obie firmy uważały, że ich produkty powinny być sklasyfikowane dla VAT z obniżoną stawką 8 proc. Jeden jako środek ochrony roślin – zwykle przeznaczony do wykorzystania w produkcji rolnej, a drugi jako nawozy i środki ochrony roślin. Inaczej ocenił je jednak fiskus. Uznał, że pojęcie nawozów i środków ochrony roślin wymaga sięgnięcia po regulacje branżowe, tj. o nawozach i środkach ochrony roślin i z tego też względu uznał, że spółki powinny stosować stawkę 23 – proc. VAT.

Naczelny Sąd Administracyjny przyznał jednak rację firmom zauważając jednocześnie, iż wydał już wiele wyroków i w większości spraw problem jest wynikiem wątpliwej jakości stanowienia prawa podatkowego. Ów wątpliwości, zdaniem NSA nie wynikają z zastosowania przepisów, czy wykładni, lecz z braku odesłania do przepisów branżowych. Jak zauważył sąd, w takiej sytuacji wykładnia systemowa zewnętrzna, która prowadzi do interpretacji niekorzystnej dla podatników nie może być stosowana.

NSA podkreślił, że **gdy jakieś pojęcie nie jest zdefiniowane na gruncie prawa podatkowego, to nie ma nakazu, a nawet nie zawsze istnieje możliwość odwoływania się do jego definicji z innych dziedzin**, a biorąc pod uwagę autonomię prawa podatkowego i zasady konstytucyjne, nie można tak łatwo, przenosić pewnych zakresów pojęciowych z przepisów branżowych na grunt podatkowy. Zwłaszcza gdy niekiedy ustawodawca to bezpośrednio odesłanie zastosował.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 lipca 2023 r. o sygn. akt I FSK 2636/21 oraz Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 lipca 2023 r. o sygn. Akt I FSK 725/22

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.